

به نام آن که جان را فکرت آموخت

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اصفهان
دانشکده پرستاری و مامایی

گروه آموزشی سلامت جامعه، مدیریت و سالمندی

شناسنامه درس Course Syllabus

عنوان درس: بهداشت	شماره درس: ۵۸۵۳۰۴
نوع و تعداد واحد: ۲ واحد	دروس پیش نیاز: دروس تخصصی اتاق عمل
فراگیران (رشته، مقطع، ترم): کارشناسی اتاق عمل ترم ۲	نیمسال تحصیلی: دوم ۱۴۰۳-۱۴۰۲
زمان کلاس: دوشنبه ها ۱۵:۳۰ - ۱۳:۳۰	مکان برگزاری کلاس: ساختمان تدبیر
مسئول درس: دکتر پروانه خراسانی	زمان حضور در دفتر کار: طبق برنامه نصب شده پشت در اتاق ۱۵۵
شماره تماس: ۰۹۱۳۱۲۸۰۶۲۰	Email: khorasanip@nm.mui.ac.ir
اساتید درس: خانم مریم السادات شهشهانی و دکتر پروانه خراسانی	
در صورت ضرورت لینک ورود به کلاس آنلاین: https://eclass.mui.ac.ir/b/knu-fk-kqr-mlf	

شرح درس:

زیربنای ارتقای سلامت جامعه متکی بر رعایت اصول بهداشت و آشنایی با عوامل موثر بر آن است. بر این اساس، درس بهداشت بعنوان یکی از دروس اصلی رشته اتاق عمل، شامل مفاهیم بهداشت و سلامتی، اصول و مراقبتهای بهداشتی اولیه، ایمن سازی، بهداشت محیط، تغذیه، دفع بهداشتی زباله و مواد زاید بیمارستانی، ارگونومی و بهداشت حرفه، کنترل عفونت، بهداشت مواد غذایی و آشنائی با نظام های بهداشتی و ... خواهد بود.

هدف کلی:

دانشجویان پس از پایان درس می توانند معلومات و اطلاعات کافی در زمینه اهمیت اصول و مبانی بهداشت و عوامل موثر بر سلامت در جامعه و بیمارستان را کسب و روش دستیابی به اطلاعات به روز را تمرین کنند.

اهداف رفتاری: در انتهای دوره از دانشجویان انتظار می رود قادر باشند:

۱. تاریخچه و مرتبط با بهداشت، سلامت و بیماری را تعریف نمایند.
۲. عوامل موثر بر سلامت را توضیح دهند.
۳. اهمیت و چگونگی رعایت بهداشت از دیدگاه اسلام را بیان نمایند.
۴. چرخه انتقال بیماریهای واگیر و مثلث عوامل خطر بیماری غیرواگیر را ترسیم نمایند.
۵. پیشگیری و انواع آن در بیماری های غیرواگیر را توضیح دهند.
۶. فرآیند آموزش سلامت و کاربرد آن در اتاق عمل را تشریح نمایند.
۷. بهداشت حرفه ای و عوامل زیان آور محیط کار در اتاق عمل را توضیح دهند.
۸. در مورد مسایل بهداشتی محیط بیمارستان و اتاق عمل بحث نمایند.
۹. عفونت های بیمارستانی و دستورالعمل کنترل آنها را بیان نمایند.

۱۰. بهداشت زباله و مواد زائد بیمارستانی را توضیح دهند.
۱۱. اهمیت ایمن سازی و حفاظت اختصاصی کارکنان بحث کند و جدول ایمن سازی کشوری را شرح دهند.
۱۲. مراقبت های بهداشتی اولیه، جزا و اصول آن را تشریح کنند.
۱۳. نظام ها و سازمان های عرضه خدمات بهداشتی درمانی در ایران و جهان را بیان نمایند.
۱۴. ساختار نظام مدیریت خدمات بهداشتی کشور را در سطوح کشوری و استانی تشریح نمایند.

روش تدریس:

آموزش حضوری با استفاده از Power point (در برخی جلسات بسته به شرایط با رویکرد آموزش ترکیبی) با شیوه های مختلف تدریس (سخنرانی، مطالعه گروهی/ انفرادی- کاوشگری / اجرای کلاس وارونه، بحث گروهی) و انجام تکالیف یادگیری فعال و رفع اشکال در سامانه نوید به صورت آنلاین

ابزار مورد نیاز تدریس:

استفاده وایت برد و پروکسیما برای نمایش اسلاید و همزمان استفاده از سامانه نوید و دیگر سامانه های مرتبط با یادگیری الکترونیک با لپ تاپ/ کامپیوتر یا گوشی هوشمند

وظایف فراگیران (در جلسات حضوری، آنلاین و جلسات آنلاین به تفکیک):

- انجام فعالیت کلاسی (تکالیف) و ارائه به موقع آن در این رابطه لازم است هفته اول شروع ترم موضوع تکالیف (فعالیت گروهی دانشجویان با ذکر نام تیم لیدر توسط نماینده به مسئول درس ارائه شود، سپس دانشجویان با راهنمای استاد و با تقسیم کار انجام شده توسط تیم لیدر مطابق جدول زمانبندی درس، فایل پی دی اف نتایج جست و جوی مقالات، کتب و مجلات علمی پژوهشی ۵ الی ۱۰ سال اخیر مرتبط در موضوع تکلیف را به همراه خلاصه یک صفحه ای حاوی نکات مهم مطالب جمع آوری شده را به تیم لیدر تحویل داده و تیم لیدر با ذکر اسامی گروه و نحوه تقسیم کار و فعالیت هر دانشجو، حداکثر تا یک هفته مانده به جلسه مربوطه، مقالات و پی دی اف نتایج و خلاصهها را به اسم هر کدام از اعضای گروه در سامانه نوید بارگذاری می نماید و در روز کلاس اعضای گروه در ارائه درس و اجرای بحث گروهی با استاد مشارکت می نمایند.
- مطالعه منابع معرفی شده در طرح درس قبل و محتوای بارگذاری شده طبق بعد از جلسات طبق جدول زمانبندی دروس جهت مشارکت فعال در گفت و گوی کلاسی و بحث سامانه نوید.
- شرکت در آزمون پایان ترم

قوانین و مقررات کلاس (در جلسات حضوری، آنلاین و جلسات آنلاین):

آئین نامه رفتار و پوشش حرفه ای دانشجویان طبق شیوه نامه اجرائی موجود در سایت دانشکده پرستاری، قسمت معاونت آموزشی، اداره خدمات آموزشی، آئین نامه پوشش حرفه ای رعایت گردد.

بر اساس مصوبه آئین نامه آموزشی نحوه برخورد با غیبت دانشجویان در کلاس به شرح زیر است.

الف) غیبت در جلسات درس تا سقف مشخص شده در آئین نامه آموزشی مربوطه در صورتی مجاز خواهد بود و مشمول کسر نمره نخواهد گردید که با ارائه مدارک مستند و گواهی معتبر و تأیید شده و با تشخیص مدیر گروه مربوطه مجاز شناخته شود.

ب) نحوه برخورد با غیبت غیر موجه دانشجو در کلاس درس در سقف کمتر از $\frac{4}{17}$ (چهار هفدهم) بشرح زیر می باشد:

یک جلسه غیبت غیرموجه	قابل بخشش
دو جلسه غیبت غیرموجه	کسر ۱ نمره
سه جلسه غیبت غیرموجه	کسر ۲ نمره
چهار جلسه غیبت غیرموجه	کسر ۴ نمره

ج) در خصوص نحوه برخورد با تعطیلی کلاس (غیر مجاز) که به صورت گروهی انجام می شود به ازای هر جلسه استاد می تواند تا سقف ۲ نمره کسر نماید.

بدیهی است غیبت بیش از حد مجاز (۴/۱۷) منجر به نمره صفر در درس خواهد بود و در صورت مجاز بودن غیبتها با ارائه مستندات و اخذ موافقت شورای آموزشی دانشکده، موجب حذف درس خواهد شد.

نحوه ارزشیابی دانشجویی و باارم مربوط به هر ارزشیابی:

ردیف	فعالیت	بارم بندی
۱	مشارکت و حضور فعال کلاس و سامانه نوید (بحث گروهی، و پرسش و پاسخ کلاسی و تکالیف انفرادی بارگذاری شده در سامانه نوید)	انمره خانم شهشهانی ۲ انمره دکتر خراسانی
۲	انجام تکالیف گروهی در زمان مقرر به شرح درخواستی در وظایف فراگیران	۳ انمره دکتر خراسانی
۳	امتحان پایان ترم	۱۴ انمره
	جمع	۲۰ انمره

منابع اصلی:

۱. جزوه درسی اسلایدها، مقالات و منابع بارگذاری شده اساتید در بخش منابع و مطالعه بیشتر (سامانه نوید)
۲. خراسانی پروانه درسامه پرستاری بهداشت جامعه ۱ "اصول و مبانی بهداشت و مراقبت‌های بهداشتی اولیه" انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی واحد نجف‌آباد، ۱۳۸۷
۳. خراسانی پروانه درسامه پرستاری بهداشت محیط و بهداشت عمومی در جامعه، انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی واحد نجف‌آباد
۴. خراسانی پروانه "اپیدمیولوژی جامع در علوم بهداشتی" چاپ سوم، تهران، نشر جامعه نگر، ۱۴۰۲
۵. آنت پروس، فیلیپ روسبروک، اریک "گندزدایی و دفع پسماندهای بیمارستانی" ترجمه فرید عبادی فردآذر، حسین انصاری، نشر سماط ۱۳۸۶

منابع پیشنهادی برای مطالعه بیشتر:

۱. Allender, J. A. and B. W. Spradley (last version). Community health nursing: Promoting and protecting the public's health, Lippincott Williams & Wilkins. Last edition.
  ۲. Stanhope, M. and J. Lancaster (last version). Community & public health nursing, Mosby St Louis eMissouri Missouri. Last edition.
  ۳. Kotcher J. Surgical Technology - E-Book: Principles and Practice Elsevier Health Sciences, ۲۰۱۷.
  ۴. Association of Surgical Technologists Surgical Technology for the Surgical Technologist: A Positive Care Approach, Cengage Learning, ۲۰۱۶
  ۵. Claussen N, Surgical Technology - Text, Workbook, and Surgical Instrumentation Elsevier - Health Sciences Division, ۲۰۱۷
  ۶. بهنودی زهرا "بهداشت محیط و ایمنی کار" نشر بشری، ۱۳۸۵
  ۷. محمدی، رخشنده پرستاری بهداشت جامعه، نشر نی، جدیدترین چاپ
  ۸. حاتمی حسین و همکاران "کتاب جامع بهداشت عمومی" انتشارات ارجمند. جدیدترین چاپ
  ۹. درسامه پزشکی پیشگیری و اجتماعی پارک و پارک جلد ۱-۳ ترجمه رفائی شیرپاک و حسین شجاعی تهرانی جدیدترین چاپ
  ۱۰. "دستورالعمل‌های کنترل عفونتهای بیمارستانی" دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی و دانشگاه علوم پزشکی اصفهان
  ۱۱. آخرین دستورالعمل‌های به روز شده آموزش سلامت، مواجهه شغلی، ارگونومی اتاق عمل، بهداشت حرفه، کنترل عفونت، استریلیزاسیون تجهیزات، گندزدایی و ضدعفونی، بهداشت بیمارستان، بهداشت محیط اتاق عمل و حفاظت فردی اختصاصی کادر بهداشتی درمانی
- *شناسنامه کامل درس در Web site دانشکده www.nm.mui.ac.ir در دسترس می باشد.

جدول زمانبندی کلاس

عنوان درس: بهداشت در اتاق عمل   **شماره درس:** ۵۸۵۳۰۴   **نیمسال تمصیلی و سال:** دوم ۱۴۰۳-۱۴۰۲
رشته تمصیلی: کارشناسی اتاق عمل   **فراگیران:** کارشناسی اتاق عمل ترم ۳   **زمان:** دوشنبه ها ۱۵:۳۰ - ۱۳:۳۰
اساتید درس: آقای حسینی، خانم دکتر خراسانی   **مکان کلاس:** ساختمان تدبیر

جدول زمان بندی ارائه برنامه درس					
ردیف	تاریخ / ساعت	عنوان جلسه	نوع جلسه	فعالیت یادگیری	مدرس
۱	۱۴۰۲/۱۱/۱۶	طرح درس، تاریخچه مفاهیم و اصطلاحات: سلامت، بیماری، بهداشت و ارتقاء سلامت	حضورى ☑		خانم دکتر خراسانی
۲	۱۴۰۲/۱۱/۲۳	انواع و سطوح پیشگیری، مثلث بیماری و استراتژی های پیشگیری از بیماری های واگیر و غیرواگیر(تدریس وارونه)	حضورى ☑	تدریس به روش پرسش و پاسخ	خانم دکتر خراسانی
۳	۱۴۰۲/۱۱/۳۰	عوامل موثر بر سلامتی و بهداشت، بهداشت از دیدگاه اسلام	حضورى ☑		خانم شهشانی
۴	۱۴۰۲/۱۲/۷	دفع بهداشتی زباله و پسماندهای پرخطر خانگی، صنعتی، بیولوژیک در بیمارستان و OR	حضورى ☑	تکلیف	خانم شهشانی
۵	۱۴۰۲/۱۲/۱۴	اصول و فرایند آموزش سلامت به بیمار، خانواده و کارکنان اتاق عمل	حضورى ☑	تکلیف	خانم شهشانی
۶	۱۴۰۲/۱۲/۲۱	بهداشت حرفه ای در اتاق عمل: آسیبهای شیمیایی و فیزیکی در اتاق عمل	حضورى ☑		خانم شهشانی
۷	۱۴۰۳/۱/۲۰	بهداشت حرفه ای در اتاق عمل: آسیبهای روانی اجتماعی، مکانیکی و ارگونومی در کار	حضورى ☑		خانم دکتر خراسانی
۸	۱۴۰۳/۱/۲۷	بهداشت حرفه ای مخاطرات بیولوژیک اتاق عمل، جدول ایمن سازی، مدیریت مواجهات شغلی و حفاظت اختصاصی	حضورى ☑		خانم دکتر خراسانی
۹	۱۴۰۳/۲/۳	چرخه انتقال بیماریهای عفونی، پیشگیری و کنترل بیماری های واگیر و غیرواگیر (تدریس وارونه)	حضورى ☑	تدریس به روش پرسش و پاسخ	خانم دکتر خراسانی
۱۰	۱۴۰۳/۲/۱۰	عفونتهای بیمارستانی و روش های کنترل آن	حضورى ☑	ارائه و بحث گروهی	خانم دکتر خراسانی
۱۱	۱۴۰۳/۲/۱۷	بهداشت محیط، گندزدایی و استریلیزاسیون اتاق عمل و تجهیزات	حضورى ☑	ارائه و بحث گروهی	خانم دکتر خراسانی
۱۲	۱۴۰۳/۲/۲۴	تغذیه سالم و آشنایی با انواع مسمومیت ها و بیماریهای منتقله از راه غذا	حضورى ☑		خانم دکتر خراسانی
۱۳	۱۴۰۳/۲/۳۱	روشهای نگهداری و بهداشت مواد غذایی	حضورى ☑	ارائه و بحث گروهی	خانم شهشانی
۱۴	۱۴۰۳/۳/۷	نظام ها و سازمانهای عرضه خدمات بهداشتی در ایران و جهان، اصول، اجزا و سطوح PHC	حضورى ☑	ارائه و بحث گروهی	خانم دکتر خراسانی
۱۵	۱۴۰۳/۳/۱۴	مدیریت خدمات بهداشتی	حضورى ☑		خانم دکتر خراسانی
۱۶	۱۴۰۳/۳/۲۱	مرور و رفع اشکال جلسات	حضورى ☑		خانم دکتر خراسانی

تاریخ امتحان پایان ترم: براساس تقویم آموزشی
 در صورت ضرورت لینک ورود به کلاس آنلاین از طریق نماینده اطلاع رسانی خواهد شد.